[illegible] byriin proliitaarinar negedegtii!   Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

Buriaad-Mongoliin YNEN

BK (b) namiin B-M. moskom ba B-M. resp. TK bolon yiledb. eble-liin B-M. zeblelijn emenees eder byri niitelegdene. IX zilde garça baina.

1932 onii
Aavgusta 5 eder

№ 181 (734)

Zakika yne:
Sara byriiin 1 tekerig. Alban gazaruudta 1 tek. 30 men. Gadaada ulasta—1 tek. 50 men. Dugaar nezeedijn yne 5 menge

„B-M. Ynenii“ koroeni aadris: Верхнеудинск, Центросоюзная 19 [illegible] тел. № 3-22, каб. ред. № 204.

Urislamziigi taraaka kurdaʙçalaliigi çangadkaka

Erkimyyd: Traansporta = 124%
Jaruuniin aim. = 102,4%

Adaguud: Bargazan = 13,7%
Selenge = 25,3%

Jaruuniinkinii erkim gabşagai zişeegi kalan abka

102,4% taraaʙa.

(Tyrgen pooçtoor).

Jaruuna. Tus aimag bol, kedelmeriçen, alban kaagçad, kolkoosçon, emçiin azaltan ba ygegyy dunda çadaltaniigi „şiidkekii çanartai dөrbedygeer ziliin“ urislamzada ynekeeree bolşoviigiin josoor elsyylze, edende oilgomziin kedelmeri sainaar jabuulza ba eldeb azaliin olon ulas teriin udka çanartai çukala zorilgonuudiigi dyyrgeketei kamta, tus urislamziin tesebiigi 102,4% gyicedkebe.

Ekin suuriigi kedelmeriçen ba alban kaagçad ezeleze—151,2 kubi tesebee gyicedkebe. Tus aimagiin kolkoosçon bol, enyynii urida taban konogto tesebee araikan 65,4 kubi dyyrgesen aad, ijyyliin 29-nii medeegeer 88,8 kubi bolbo.

Gadana, emçiin azaltan bol, taban konog doror 3,5 kubi egselte egesen ba eesediingee tesebiigi 87,5%. gyicedkebe.

Uçar iimiin tula yldeze jabasan aimaguud bol, Jaruunaas zişee abça, tus urislamziingaa tesebiigi ton bogoniikon bolzor dotor erkebişe gyicedkeke josotoi.

Urislamziigi taraaka jaʙadaliigi darui cagaa erkeʙişe gyicedkeke.

Kori. Tus aimag dotor „şiidkekii çanartai dyrbedygeer ziliin“ urislamziigi taraaka jabadal ker zerge jabaza bainab gebel: Kedelmeriçen ba alban kaagçad—61,1%; kolkoosuud ba emçiin azaltanii dunda—61,24%. Kamta—61,3% tesebee gyicedkesen baina.

Enyynde jamar koligtiivuud ba somonuud tyryyn jabanab gebel: Mengen sangiin baankiin kolboogiin ba MTS-iin kedelmeriçed bolon Doodo-Kudanii, Doodo-Kyrbiin ba Koriiin somonuud tesebee 100% dyyrgebe.

Tiin ynekeeree „eeree bytekede“ naidaza, melekiin alkamaar jabasan koligtiibuud: Geereliin ba Pooştiin kedelmeriçed bolon gerenii naimaa bolno. Somonii zeblelyydees:—Soveediin, Jirbaanii, Kasuurtain, Açangiin, Deede ba Dunda Kudanii azai.

Uçar iimiin tula urid jabasan koligtiivuud ba somonii zeblelyyd bol, syylde şiregdegçediigi bygsiirdeze, tus urislamziin tesebiigi ton oirkon bolzor dotor jaabaç gyicedkeke keregtei.

Brigadiir.

BMASSR dotor „şiidkekii çanartai dөrbedygeer ziliin“ urislamziin ker zerge taraagdaza baisanii medee

1932 onii aavgusta 1-nii eder (proceentaar)

Aimaguud	alban kaagçad ba kedelmeriçed	Kolkoosçonii dunda	Өmçiin azaltanii dunda	Kamta
Alair	107,6		27,7	21,7
Bookon	138,5	66,3	41,5	72,6
Ekired-Bulagad	51,7	59,5	28,6	48,1
Bargazan	30,0	6,7	11,4	13,7
Deede Yde	156,0	55,9	39,7	88,0
Kabaan	49,5	31,2	9,7	31,9
Tynken	110,9	65,2	85,0	82,3
Zakaamin	72,0	34,6	—	38,9
Selenge	47,9	24,1	—	25,3
Kori	84,4	78‘4	—	72,7
Jaruuna	128,6	93,4	90,0	102,4
Aga	78,2	49,4	56,0	57,7
Mukar-Şiber	50,0	77,7	—	28,8
Troickosaavska	95,2	24,6	60,1	58,1
Bauunta	—	—	—	—
Koito-Baigal	87.8	75,5	79,6	83,3
Kedeede kamta	75,3	42,3	30,3	47,5
Traansaparta	124,0	—	—	124,0
Kotiin keltes	89,5	—	—	85,0
Kotodo kamta	91,2	—	—	87,1
Byke respyyblig dotoroo kamta	83,7	42,3	30,3	56.7

Seleng"inkin bol өвөsөkuriaalgada saad kiize вykii zigşyyritei вaidaliigi şuud ygei kiize, ene өderөөs ekilen eris kuвilaltanuudiigi olko josotoi

Oportuniiştanuudiigi butacokin өbөsөkuriaalgiin tөsөbiigi bolzortoo dyyrgekiin tөlөө temeceke

kurdabçalalaa şuud өrgөkө.

Selengiin aimag bolbol, B. M. Respyybligiin mal azaltai aimaguudiin negen damzag ygei bolno. Uçar iime tula socaliis mal azaliigi eskeberilen debzyylke jabadalda maiiin kool tezeeliin probleema bol tuiliin çukala gol çanartai baina. Maliin kooliin yndesen gol zyileni bol ebese bolko josotoi. **„Buriaad-Mongol Respyybliigiin erke baidal deere, 1932 onii ebesekuriaalgiin kampaani bol imagta byke maliiin negen janziin gol tezeeliini beledkeke onco çukala ulas teriin ba aza akuin udka çanartai zyil kerkibeç men bolko tula, enyynii tesebiigi gyicedkeke jabadalda B. M-iin namiin emkinyyd bol olon temen sovkoosiin kedelmeriçen, kolkoosiin geşyyd, ygeitei dunda çadaltai emçiin azaltaniigi ergeneer daiçalan elsyylke josotoi“** (ВK (b) N-iin MK ba MK-iin pleenymiin togtooloos).

Ene pleenymiin togtool bolbol, byke namiin emkinyydiin byke salabarinuud bol, ebese kuriaalgiigi tus pleenym deere batalsan bolzor dotoroni kerkibeç gyicedkeke josotoi geze ujalgalsan baina.

Odoo tus pleenymiin togtooliigi manai aimaguudiin namiin emkinyyd kerkin niitiin dunda nebteryylze bejelyylen gyicedkeze bainam gebel?.

Bolşoviig josoor ileçelen todorkoilobol, ebesekuriaalgiin jabadalaas tasaldakiin dokioonuud sonosogdozo ba tyynçelen kojordugaar cabçalgiigi tasalduulkiin tuilda kyrçe, ebesende oroko bolzor koişo tatagdasan ba enyyn deerees ebesenii kemzee ba çanariin talaar aikabtar geegdel koroltonuud bolzoi.

Selengiin aimag dotoroo ebesekuriaalgiin kampaani jamaraar jabuulagdaza, kerzerge cag bolzor dotoroo ebosekuriaalgiigi ekilsen bainab gebel, tuiliin zigşyyritei jabadaluud yrgelzelseer baina, Enyyn tukai nege keden bodoto barimtanuudiigi abça dooro zagsaabal; nam ba soveediin emkinyydees ebesekuriaalgiin kampaaniiin beledkeliin kedelmeriigi ynekeeree bolşoviig josonii opiratiivno keteleerieer kangasan ygei, imagta „zendee byteke“ oportuniis josoor kylieeze suusanii gerçeni juub gebel, olon kolkoosuud beledkel muutaigaar ebesendee oroson ba odoo kyrter oroo ygeiç baisan kolkoosuud baiza baina. Өçeetein MTS bolbol ijyyliin 15-da ebesendee oroko bolzortoi baigaad tere cag deereni yzebel, byke maşiina zebsegeni dyyren zasabarilagdaa edii, maşiiniin toso ba busad zyilyydeni beledkegdee ygei, brigaad bykende maşiinanuudaa tuskailan daalgaza egee edii iime baisan baina. Enyynçelen Deede-Toriiin ba Doodo-Toriiin somonuud ebesekuriaalgada tuiliin muu aarag beledkelteigeer bolbo. Men Өber-zeekein somonii kolkoosuud jamarç beledkel ygei Ijyyliiin kagas boltor ebesende orokiin canal ygei suuza baisan baina. Zagastain somonii namiin yyr bolbol, ene ziliin ebesekuriaalgiin kampaaniiin beledkeliin kedelmeride nutagiingaa kolkoosuud ba emçiin azaltan ygeitei dunda çadaltanda jamarç bodoto ketelberi udaridalga egesen ygei, olonki kolkoosuudani odoo kyrtele şakuu maşiina zebsegee zasabarilasan ygei „temeriin darkan ygei“ geze kooson şaltagaanaar miin suuza baisan baina, negete iime bolkoloo tus kolkoosuud jamarç beledkel ygei, zasagdaa ygei maşiinatai ebesendee orosoni labtai gerçelegdene.

Basa negen tuiliin zigşyyritei zyil: **aimagiin teb gazaraas 25 kilomeetriin gazarta bykii Şine Selengiin somonii ene ziliin ebesekuriaalgiin teseb Ijyyliin 22 eder aimagaas abtana. Ene somon bol Ijyyliin 5-da ebesendee orood baika josotoi baigaad karin ilegeesen tesebeni bol kooson caarsa, oportuniistanuudiin uran zokiool baiba, jaakadaa tiime baiba gebel, uul teseb deere ene zil kuriaaka ebeseni engeregçe ziliinkieeseni dooşo bolgogdoson baiba.** Tus somonii „Kaliinin“ komuuna bol aimagiin tesebiin josoor ene zilde 3707 ceentir ebese kuriaaka josotoi bolno, Zygeer tus komuuniin byke maliin tezeelde ene zilde kereglegdeke ebeseni 6240 ceentnir kuriaagdaka josotoi baizai. Enyygeer bol ene komuuniin maliin ideke ebesenii 50 tukai kubini dutagdaka josotoi bolno.

Edegeer bykii bodoto barimtanuud bolbol, ynekeeree alban koirogoor nutagiin zyiliigi byridkel ygei tasag (kabineed) dotoroo tesebleн oportuniis josoor zokioosoniigi damzag ygei gerçelne.

Tiin Selengiin aimagta odoo kyrtel yrgelzelze bykii deere durasagdasan buzagai zyilyyd bolbol, ebesekuriaalgiigi bolşoviig josoor udaridaa edii, „zendee bytekiigi“ kylieeze suusan oportuniis ketelberiiin yre bolko tula, ene ederees ekilen ebesekuriaalgiin kampaaniiin jabuulgada eris kubilalta kiize, BK (b) Namiin zinkeni şugamiin telee ilangajaa gol ajuul bolko baruunii oportuniista ba tyynçelen „zyynii“ nuglaa, tedenertei ajadan dagaldagçagtai kair nair ygei eris tes temeceke temeceliigi şuud jabuulza, kolkoosuudiin azaliin emkidkelgiigi zebeer tabiza, yiledberiiin yrgelziin brigaaduudiigi bekizyylen, maşiina zebseg ba kedelmeriiin çirelgiin kyçiigi dyyren keregleze, socaliis meriicee ba gabşagaiçalka jabadaliigi ergeneer jabuulza, tyyni yndeseer Selengiin aimag bolbol, 1932 onii ebesekuriaalgiin tesebiigi 100% ba ilyybçelen cag bolzortoo amzaltataigaar dyyrgeze çadakani damzag ygei baika tula, byke aimagiin nam komsomooliin ba zeblel niitiin emkinyyd bolbol, uul kampaaniiigi toiruulan azalçan temeniigi şuud elsyylze, bolşoviigiin kurdabçalalaar dabkin oroko josotoi.

N. C-giin.

„Өbөsөnii urgaa ygeide cabçuulka gene.“

Selenge. Nojokonii somonii „Leeninii“ neremzete arteeliin tyryylegçe Garmazab Gombiin bol, ygyy dunda çadaltanii naidalgata bişe, karin angiiin daisanii teleelegçe men gebel: odoo jabaza bykii ebesekuriaalgiin kampaanida, bag erte, zeblelte zasag bol, bide kedee zondo gacalan yzyyldeg ba odooç kaçaza ebesenii urgaa ygeide cabçuulka gene“ geke mete korto jabuulgiigi yiledze, ebesenii kuriaalgiigi tasalduulka geze baina.

Iime oportuniis Gombiin gegçiigi tyryylegçeesni darui keegeed eris kemzee erkebişe abka kergtei.

Bolşoviig boro.

Tarilgada koro kiigçe - korkoitoi gyiced temeceke.

Selenge. Tus aimag dotor nogoon korkoi bolodog biçiikan cagaan erbeekei bykii cabçalan tariaalan deere delgerebe. Ilangujaa tus aimagiin zyyn somonuudta „nogoon korkoi“ bolzo, gazar toriaalanda koro keze baina.

Enyynde, MTS bol kolkoos bykende tuskai brigaada emkidkeze temecebeç ton baga tusa bolodog baina.

Uçar iimiin tula tus korkoito temeceke jabadalda zokiko gazaraas sanalaa tabika ton çukala baina.

N. G-iin.

„ZEBSEG KURIAAKA“ KONFEREENCIIN DUUSALTADA

NӨK. M. M. LIITVINOVIIN YGE

Zeneeve, (TASS). Generaali komiisiin kural deere Beneşiin togtooliin teleblegeede zeblelte ulasiin teleelegçenerees oruulsan zasabariiigi yndesetei bolgozo nek. Liitvinov bosozo kelebe. Ynyii kelseniigi tobçoor ende biçejaa. „Ene togtool bolbol manai konfereencaas nairamdaliigi zokiooko juu geze naidaza baisan kynyyd ba emki baiguulganuud bykeniigi ton jike saataruulza, yynde naidal ygei baiza baisan etegeediigi zeb tyylke bolno.

Ene togtooliigi zyil zyileer abça kelesyym.

Togtooliin dotor çukam keçeneen buu zebseg kuriaaka tukai negeç too medee oroo ygei baina.

Bi bol sain tiişeni bolgozo şiidkesen bodotoi zyilyydiigi abça kelenaa. Togtooliin dotor iime ilete todorkoi zyil gekedee jeredee gancakan bii, ene bol kiimiiin dain, bakteeriiin dain ba galiin dainii tukai zyil men. Ene togtooliin yndese bol byri 1925 ondo batalsan zeneeviin togtool gedegiin dotor bagtasan zyil men. Ene togtooliigi 34 ulas batalsanii dotor: zedlelte ulas, Aangli, Fraanca, Itaali ba Germaani bolno. Ene togtool bolbol kuuli josoor kylieesen ulasuud bykende kycen tegelder bolzoi. Busad ene togtooliigi kylieeze batalaadyi ulasuud, kerbee yyniigi zebşeerebel albanii josoor garça medyylbel darui ene togtool niite bygediin canartai bolno bize. Kerbee odoo tyynii orondo zyide kiilelcegyi negen togtooliigi abajaa geze sanal gargaza baikadani bide ene tukaida negeç uragça dabşasan ygei, karin koişoo cukarizai geze keleke erketei baina. Ene togtool bolbol jerenkii egyylelyydeer zokioogdozo, teeknigiin komiisuudaar saişaagdasan kedii bolboç caaşa jariaan garça magad bolko bize.

Iimiin tula kiimiiin ba bakterialoogiin dainii tukai zyiliigi ene konfereenciin gyicedkelyyd geze jaabalç bolko ygei şuu.

Amagalan suugaa arad irgeniigi jike buugaar buudaka ygei gedeg zyil bolbol zebseg kuriaasanii temdeg ogto bişe.

Ene zyil bol tediile çukalaç zyil bişe, zebseg kuriaaka tukai gycedkesen bazaatai keregç geze nereleze bolko ygei.

Boomboto agaariin ongosonii tukai jabadaliigi koriko tukai gol asuudaliigi togtooliin dotor biçekedee uçar baidaliigi kargalzaka josotoi gesen baina, yyniigi dakiza kelceze, ebiigi olko josotoi bolno.

Togtooliin dotor dainii jadakiin cagta boomboto agaariin ongociigi ygei bolgoko tukai juuç kelee ygei orkizoi, getele ene bol agaaraar jabaza boombodoko jabadaliigi zogsooko gancakan bazaatai arga men şuu.

Taanka ba kende buunii tukaida zebken tyynii kynd kengen ba kemzeegi kizagaarlaka tukai jere kelene. Gebeç iigeze kizagaarlakiigi kezeeç kenç esergyyceze konfereencedeç, komiistaç kelsen ygei şuu. Gebeç toonii tukai yge garamca eldebiin sanal gardag baizai.

Negente çanar bol toondo orozo bolko tula bujuu zebsegiigi çanariin talaar kuriaaka jabadal bol toogiin talaar kuriaaka jabadalda nemeri bolko tula ene zyil bideniigi sonirkuulka josotoi baina. Jike bagiin kemzee ba kyndekengenii çignyyriigi kizagaarlaka bujuu zer zebsegiin ali negen zyiliigi kasakada toonii talaar biratai juumiigi eke ygei şuu. Zer zebsegiigi edii tediiçeneen kuriaaka gesen toogi todorkoi zaagaa ygei jabadal bol ene togtooliin gol dutuuni geze bodozo baina.

Generaali komiisiin syyliin kural deere buu zebsegiin edii tedii çeneen kuriaaka josotoi gesen todorkoi sanal garaa ygein şaltagaanaar ene keregiigi kelceze çadaa ygei baigaasan yynde bol byri sajakan yynii tukai negen sanal bujuu ameerikiin teleelegçeneriin sanal garsan bolboç ene sanal bol danç syylde garsan tula, tus konfereencaas yyniigi kelceze zokiko şiidberiigi gargaa ygei, konfereenciin taraka cag oirotozoi gesen sanal teryylze medene şuu.

Keregiin baidal ogto iime bişee soveediin teleelegçener bol zebsegee byrimesen kuriaaka gesen sanalaa kagasiini kuriaaka gesen teseb zokioozo duradkasan şuu. Soveediin teleelegçener kelekedee ceke tulgaza keleegyi, karin odoogiin buu zebsegiigi kuriaaka zyil meteer iime sanal gargasan baina. Kerbee busad teleelegçenerees tiikede zebşeersen bol busad teleelegçener çukam keçeneen toonii zebseg kuriaaka tukai sanalaa gargaka josotoi baisan şuu. 33% geşyy, ali nege baga jike bujuu bagaç kuriaaka sanal gargaza bolko baisan. Kerbee odoo togtooliin dotor konfereenca bol oligtoikon ba jikekeneer zebseg kuriaaka jabadalda eres şuud belen, ameerikiin zasagiin gazaraas gargasan, zer zebsegiigi gurban kubiin negen kyrtele kuriaaka tukai sanalda bajariigi kyrgeze baisan mete biçesenii ynen bol yynii too kemzeenii tukai kelceze sanal niilekede berke bişe ba tiigebel ynekeeree eres şuud uragşaa jabasanii tukai keleze bolko belei.

Ameerikiin sanal garsaar sara şakuu bolbo. Kerbee genkomiisiin ene keregiigi çukala bolgozo kelcebel jikeken aça tusiigi byteeze bolko baisan.

Enyyniigi olon deklaraaca ba togtooluud zasagiin gazaruudiin ynen bodolgotoi taaraka baibal byteeze bolko baisan gedegç arga ygei zeb bize.

Getele, tereeken yjede konfereenceç men genkomiisç azalaa orkiood baiza baisan şuu. Jamar negen amin kubiiin kelceen ekileed, tyynii aça yreni garkadaa tediile yne cengyi togtool zokioogdoson baizai.

Zer zebseg kuriaaka tukai asuudal olon ulasuudiin emene jesen zil şobtorotolo baiza baina. Ene asuudal bol ulas byriiin cegnelgede orozo, keden keden komiis ba baga baga komiisuudaar yzegdeze çanadaa kyresen baina. Ulas byriiin zasagiin gazaruud, ene asuudalda eke kariuugi kezeenii beledkeed baina şuu. **Soveediin teleelegçener bolbol odoo ene kariuunuudaa ondoo kaanaç bişe, karin ene konfereenca deeree bygediin duulza sonoskoor gargaza tabika cag tulaba geze sanaza baina. Zer zebseg kuriaaka jabadal negen komiisaas negee komiista, negen konfereencaas negee konfereencada, negen seesees negeedekjdeni kajaza baidag togloonii bembeg bolkoo zogsobol kire baina. Kerbee 6 sara bolood zasagiin gazaruudiin kariuunuud ene zandaa baika bol koişolsoniiç kereg ygei baina.**

Odoo duradkaza baigaa sanal bol kariuu bişe, kariuugaa niuusan jabadal geeçe, iimiin tula ene kebeereni batalza bolko ygei, zogsooko josotoi. Soveediin teleelegçeneriin sanal bol zer zebseg kuriaaka tukai zyil ba ilangujaa zer zebsegiin toogi kasaka gol asuudalda udkagyi deklaraacanuudaar kizagaarlal ygeigi duradkana, tiigebel bykii zyiliin zer zebsegyydiigi gurbanii negen kubi kyrtele kasaka geze togtoobo geze keleze bolko baina.

Soveediin teleelegçener basa zokiko cagta egsyylen eskeberileke josiigi barimtalza zer zebseg kuriaaka tukai sanal gargaza baigaasan. Iime sanal gargakadaa ulas teriin talaar ylemze zebtei bolko geze sanadagsan, juul gekede ylemze jike kyçetei ulasuud bol busad ulasuudaas ilyyken bujuu 50% kasabal zokiko geze bodoson baina.

Ene sanaliigi zebşeersen kariuu sonosço jadaad ondoo negen ulas byki tereliin zer zebsegiin gurban kubiiin negiigi kasaka gesen sanal gargasan soveediin sanaliigi sainaar ugtasan baina. Ene sanaliigi zebşeereke medyylgiigi Itaali ba ondoo basa keden arbaad ulasuudaas kiisen baina. Soveediin teleelegçener bol azal kereg deere komprimiisa baiguulza, gurbanii negen kubiigi kasaka jabadaliigi duratai zebşeerkeer belen baina.

Men yynii negen kamta soveediin teleelegçener bol pollica ba koloonijin albiigi erkileke, tuskai zebsegte kyce nyydiigi Kasaltada orolcuulka ygei gediigi zebşeereze çadaka ygei baina. Juub gekede kerbee iike jum bol kolooni olontoi ylemze kyçerkeg ulasuudta jikeken aşagtai bolko tula, kyçerkeg ulasuud babaşag kasagdaza, kyce buurai ulasuudani jikeken kasagdaka josotoi bolno. Tyynees gadana soveed ulas bol imperaliisuudiin koloonijin bodolgiigi kuuli josoor batalaka barimtada orolsozo çadaka ygei şuu.

Caaşalbal Soveediin teleelegçeneriin ylemze ynençe zyitei geze bodoson zyileni bol 30 mingaas deeşe bişe ceregtei, 100 mingaas deeşe bişe toono dalain zebsegtei ulasuud bol dobtolzo oroko ajuul ogto ygei bolko tula edeniigi zebseg kasaka jabadalaas ogtolon çeleelegdeze, men olon ulaşiin ujalgiin kyçe çadalaar zebsegee kurialgasan ulasuudiigi yynees koişo çeleelbel zokiko geze bodoson baina. Yynde ene kemzee bol yndesenii tegşe erkiin josiigi ebdeke bişe, karin kamagiin tyryyn ene josiigi karagalzaka josotoi geeşe

Gancakan ene soveediin teleelegçeneriin zasabariiigi oruulbol ene togtooliigi zer zebseg kuriaaka keregte alkam uragşaa jabasan kereg geze keleze bolno.

Ene duradkasan kemzeenii deere dainii agaariin ongoco, taanka, 100 milimeeterees ilyy amatai kynde buugi koriko zergiigi, soveediin teleegçeneriin kiisen busad zasabariin josoor nemeze ulam kyçetei bolgozo bolko baisan şuu.

(Tegeseedii)

Ediin zasagiin kriizisiin gurвadugaar zil şine şine sandaraluudiigi tokiolduulвa

Delekein kudaldaan unaza вaina.

Loondon, 3 (T). Ameerikiin „Neişlei Siti Bank“ geze zasagiin gazariin medee dotor keblegdesen ilerkeinyyd bol delekeideki kudaldaanii negen zil dotor keçeneen unasaniigi todoor ilerkeilne. Delekein kudaldaanii 80% ni bolzo baisan 23 kapitaalta oronuudiin gadaadiin kudaldaan bol 1929 onii tyryyçiin kvartaalda ene oronuudiin jabuulza baigaa kudaldaanii 41% odoo araikan bolno. Ene oronuudaas gadagşa gargaza kudaldasan baraan 1929 onii tyryyşiin kvartaalda 7709 milijoon doolor baisan, aad odoo 3135 milijoon doolor bolzoi.

Fraanca.

Pariiza, 3 (T). Ediin zasagiin kriizisiin 3 dugaar zil bol Fraanciin ediin zasagta ebdereltei cokilto kiibe. Ene ziliin tyryyçiin kagasta Fraanciin aza yiledberini 1913 oniikioos dooşo orozoi. Metalyyrgi, maşiina baiguulka jabadal, bəs nekeke aza yiledberi geke zerge aza yiledberiiin çukalaas çukala salbarinuudani 1929 oniikioos 40-44% oor dooşo oroson baina. Ɵrgən azalçan olon təmənii baidal zilees zilde muudaza baina. Yligerlebelç; Komen rajoondo 1930 onii tyryyçiin 3 sarada kədəlməriçənii calin kələsən 3253787 fraanka baisan aad, ene ziliin tyryyçiiu 3 sarada 1926410 fraanka bolbo. Yyn deerees medekede ene rajoondo kədəlməriçən angiiin aşag olzo 2 dakin kasagdazai.

Aangli.

Loondon, 3 (T). 1929 ondo Aanglida 7½ milijoon toon şirem byteegdeze baisan aad, odoo 3,5 toon şirem kiigdedeg bolbo. Mən 29 ondo 9,7 milijoon toon bulad byteegdeze baisan aad, odoo 5,2 milijoon toon bolzoi. Aangliiin yiledberiiin oronuudiin aşag olziin unaza baisanii egiin zasagiin baidaliin unaza baisaniigi ilerkeilne. „Ekonomiista“ geze sedkyliin medeegiin josoor, toocoonuudaa tolilogço yiledberiiin oronuudiin olzonuudani 1932 onii tyryyçiin 3 sarada dainii uridakiaas 14% unasan, kojordugaar 24,2% unasan baina. Kədəlməri ygeiçyyd ol əngərsən ziliin ijyɔnide 273-6000 kyn baisan aad, odoo 281-6000 kyn bolzoi.

Galzuu kaвçalta kairalta kiize, kuвiskalta etegeediigi songuuliaas koloduulkiin zaвdalga kiine.

Berlin, 3 (T). Berlinde Neikeltne geze kədəlməriçənii rajoondo nacanaal socaliistanariin 100 kyn kədəlməriçənii gudamzanuudta zagsaal kiize keden olon baildaanuud bolbo. Ende keden nacanaal socaliistanar şarkataba. Gindenbyrgede kubiskalça kədəlməriçən, poliico kojoriin koorondo baildaan bolson baina. 1 komuniis kədəlməriçən alagdaba, 7 kyn şarkataba, edenees 3 kyn komuniistanar. 3 poliiconor şarkatazai.

Olidenbyyrgede olon nacanaliistanariigi poliiciin yrgelziin albanda absanaas gadana, poliiconoriin olon dobtologçonoor ulas təriin albanda abtaba geze Braynşveigees medeecene Nacanaal-socaliis poliiconor bol Braynşveigiin Tigengayzen kotodo kədəlməriçəniigi esergyyceke jabuulga kiize, kədəlməriçəniigi kinaltada absan ba olon kədəlməriçən teişe buudalga kiisen baina.

Odoo, songuuliiin uridaki kampaaniiin əngərçə baigaa ulas tərin baidaliin şinziigi yzyylke tooi nuudiigi udaa ilerkeilebel: Songuuliiin uridaki kampaaniiin bolzo baigaa 6 sara dotor 90 kədəlməriçən alagdaba. Basa Germaanida bolson baildaanda 5 kədəlməriçən alagdasan ba byke germaanidaki poliico bol daiçalkii beledkeltei baidalda oruulagdazai.

Berlin gudamzaar poliiciin açaa şireke maşiinanuud, tus byriiin 2 pylimeed şireed cag yrgeze jabaza baina. Edenii koinoosoni poliiciin kyngen avtomobiiiluud jərənkiidəə dagan jabana. Songuuliiin uridaki kampaaniiin ulamaas Berlinde 250 kyn kinaltada abtaba. Socaal demokraadnar bol kubiskaliin negedkemel froontiin bekizeke jabadalda saad kiike ba tedener əəsədəə basa faşiismiigi esergyyceke nam meteer yzegdekiin tula songuuliiin kampaaniiin yjede Papenii zasagiin gazariigi esergyyceke neretei baisanaa kereglez̧e jikeken kədəlməri jabuulba. Nacanaal socaliistanar bol byri jike zəəri gargazai.

Komuniis nam bol keterkei berke uçar baidalda əəriingəə songuuliiin kampaaniiigi jabuulza baina. Ene kampaanı bol faşiismiigi esergyyceke kədəlgəəniigi debşyylke loozon doro erkilegdene. Songuuliiin kampaaniiin yjede keden olon uriaa biçegyyd gargagdazai.

Tariaakuriaalga ва вeledkeliin tukai. Вyke kolвooto ulasiin kolkoos, sovkoos ва MTS-diin koonkursa

MOSKVAA, 31 (TASS), „Socaliis gazariin azal“ geze sonini sonoskokoni.

Kolbooto ulasiin gazar tariaalangiin aradiin komisariaad ba „socaliis gazariin azal“, „Tariaaçanii soninii“ redaagcuudaas **tariaakuriaalga ba beledkeliigi erkim sainaar əngərgəkiin tukai kolkoos, sovkoos ba MTS-diin koonkursa-məriicəə** sonoskogdozoi.

Konkursiin gol zorilgoni; **urgaciigi geeke jabadejtai temeceke tariaagaa ton bogoni bolzor dotor cokiko, ilyy garasan talkaa ulasdaa tuşaaka jabadaliigi emkitei ba məriicəəgiin josoor jabuulka.**

Koonkursiin şalgaltiin tyryylegçe

Mikail Ιλaanoviç Kaliinin.

Erkim sain garasan kolkoos, sovkoos ba MTS-diigi şagnakiin tula **500 mingan təkərig somologdobo.** Şagnaluudiigi kədəə azaliin maşiina ba ed bəsəər əgenə.

Prolitaariiin uran saikan—soc. balguulaltiin zebseg.

Yndesenii uran saikaniigi delgeryylkiiin teləə kam oroko

Uran saikanii dəkərigyydiigi emkidkeke çukala.

Buriaad-Mongol ulasiin kədəə nutaguudaas kylieegdesen sonindo biçeg,ediin biçegyyd bol, yndesenii uran saikanii jabuulgiigi kurdadkan tabikiigi erize baisan uçariigi odoo ədər tolilogdoson zyilyydees cokom medeze bolno.

Gekiin kamta, 1930 onii nojaabri sariin 10-14 yndesen sojoliin baiguulalta tukai kuraldasan moziin namiin zəbləənəər batalagdasan teezis dotoroo: „Tyynii (yndesenii uran saikanii Ž.B.) kəgzəkə zan bolbol, socaliism baiguulaltiin teləənəə temeceke zorilgo ba jabuulgaas byrin təgəs dulduidaka josotoi. Odoo baiguulagdasan matiriaaliin baazis (socaliismiin yiledberi kolkoos baiguulga) deere gyicedkeke kədəlməriiigi tododkozo əgenə“-geze kelesen baina.

Gebeç, manai Buriaad ulasiin koto kədəənii olon təmən azalçan kədəlməriçən arad zonii zokiookiin cogcos ulmaraa badaraza baisaniigi udaridan kətəiberilezə, yndesenii kelberi majag bykii, socaliismiin udka çanartai uran saikaniigi delgeryylen badargaka jabadalda eris kubilalta kiize çadagdan ygei baina. geze temdeglebel zokiko azai.

Koto, kədəənii təmən azalçan aradiin dunda bykii duuçan, zyzegçən, kuurçan, kəgzəmçən, uran zokioolçon ba zuragçan kyniigi socaliism baiguulaltiin teləənəə daiçalan kanduulakiin uçaraa kədəlməri jabuulasan bujuu tedenii too medeegi byridkeze emkidken baiguulaka kədəlməri jabuulaza çadagdasan ygei azai.

Sanabal, 1930 ondo kuraldasan namiin zəbləəgəər onçolon tabisan zorilgo bol, negekenç buurasan ygei kyçendee baika tula, uul kədəlməriiigi emkidkeze tomo tomo kolkoosuudta uran saikanii dəkərig neeze zaluuçuudiigi emkidken kanduulaka, aimagiin təbyydte sojoliin baiçan baiguulaza, olon təməniigi elsyylen kanduulakiin tyşegte oron bolgoko uçartai baina.

Ž.

Zokiooliin məriicəəgol meetod

„Yndesenii uran saikanii delgerke jabadalda uran saikan ba nom debteriin şataar kədəlmərilzə bykii negedel ba emkinyydiin zokiooliin məriicəə yiledke ba mən tyynçelen niitiin emkinyyd, zuragçad, nom debter zokioogçodiin əəsəd koordundaa məriicəkə jabadal bolbol aguu jike udka çanartai mən baina. Iime tula, tyyniigi bejelyylke ba tyyntei kamta bolşoviign kədəlməriiin meetod bolko komuniismiin şyyinzeliigi delgeryylze, ərgən təmən azalçan aradiigi kanduulka jabadalda bodoto kədəlməriəər kangaka çukala“

(Moz. namiin zəbləənii batalasan teezisees)

Ankara'aa taвika josotoi.

Selenge. Yndesenii uran saikaniigi delgeryylke jabadal bol kereg deere bejelyylen çadagdaa ygei baisan baina.

Getel, Deede-Yde kotoos jabasan Buriaad-Mongol ulasiin yndesenii uran saikanii teeknikymiin suragçad bol, Tamça, Selendyyme, Deresete geke mete gazaruudta dəkərigyydiigi emkidkeze, uran saikanii zyil bolko duu kəgzəmdə suralcaka jabadaluudiigi erkilekeer yyskeze baina. Ene jabuulgada tuskai zaabariçan ygei baina.

B. M. uran saikanii teeknikym bol, uran saikanii kədəə nutaguudta delgereke jabadalda ylemzeken ankaral tabiza, tuskai brigaada byriin zaabariçaniigi gargaka zergeer kargalzadaa abça, kolkoosuudta baiguulagdakaar bodomzolozo baiqaa kolkoosiin klyybiin kədəlməriigi zokioon baiguulalcaza, aza akuin ba ulas təriin jabuulganuudiigi kurdabçalan gyicedkekiin tyşeg bolgobol sain baina.

C.

Kədəlməri ygei вaidag.

Kori. Aimagiin təb deere bykii yndesenii cengeldeke baişan bol, yndesenii uran saikaniigi delgeryyleke jabadalda juuç byteesen zyil ygei baidag.

Yndesenii uran saikanii jabuulgiigi kurdadkaka cag bolоson tula uran saikanii dəkərig baiguulaka çukala azai.

Yjeelener.

Zasabari.

1. „Ynenii 1/VIII № 177 dugaarta tolilogdoson“ „Dainii ajuul ba şazan“ geze biçeg dotor 1-deki koloonkiin 8-deki mərtə „kajagdaza baisan„ gesenii syyleer „ygei,“-geze nemeed—„ulas oron ygei“ geze ərgəlzələn unşaka.

Busa 2 dugaar koloonkiin 3 dugaar ekin mərtə „Dain ceregiin zer zebsegiigi oloşoruulkatai kamta“ gesenii syyleer „ərgən təmən azalçan arad bol“ gesenii orondo kapitaaltan bol ərgən təmən azalçan arad—geed caaşani socaliismiin oronii geze unşabal zokino

2. 178 dugaarta tolilogdoson „Tuulai bol aşag jiketei amitan“ gesen agronoom Buldyşkinoviin biçegte syyliin koloonkodo keblegdesen „Tuulai əskəbəriiin udka çanar ba açag olzo tukai“ tasalbariigi ərgəlzəlsən „Gargaçani“ gesen tasalbaritaigaar „Oroçoni“ gesen tasalbariiin urda uruulaza unşaka josotoi.

Redaagca.

Redaagtariigi orologço D. Cedenii.

В.-Уд. тип. БГИ. зак. № 2121 Бурлит № 552 тираж 8300